

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE FINSKE O BAVLJENJU PLAĆENIM POSLOVIMA ČLANOVA PORODICE ZAPOSLENIH U NJIHOVIM DIPLOMATSKIM MISIJAMA, KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA ILI MISIJAMA PRI MEĐUNARODNIM VLADINIM ORGANIZACIJAMA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Finske o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama, konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, zaključen 9. oktobra 2014. u Helsinkiju, u originalu na srpskom, finskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE FINSKE O
BAVLJENJU PLAĆENIM POSLOVIMA ČLANOVA PORODICE
ZAPOSLENIH U NJIHOVIM DIPLOMATSKIM MISIJAMA,
KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA ILI MISIJAMA PRI
MEĐUNARODNIM VLADINIM ORGANIZACIJAMA**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Finske (u daljem tekstu: Strane), u želji da dozvole, na osnovu reciprociteta, bavljenje plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u diplomatskim misijama, konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama jedne od Strana, koji su imenovani na dužnost na teritoriji druge Strane, dozvoljavaju ovim članovima porodice bavljenje plaćenim poslovima u državi prijema na sledeći način:

Član 1.

Za potrebe ovog sporazuma:

- i) „zaposleni” označava lice iz države odašiljanja koji nije državljanin, niti ima stalni boravak u državi prijema i koji je postavljen na službenu dužnost u državi prijema u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu, ili u misiji pri međunarodnoj vladinoj organizaciji u državi prijema.
- ii) „član porodice” označava:
 - supružnika,
 - registrovanog partnera, u skladu sa zakonima zemlje odašiljanja i pod uslovom da je u tom svojstvu prijavljen od strane ministarstva spoljnih poslova države odašiljanja i da je nosilac diplomatske ili službene putne isprave,
 - nevenčano izdržavano dete do osamnaest godina starosti.
- iii) „plaćeni posao” označava bavljenje nekom delatnošću od strane člana porodice u privatnom sektoru, obavljanje privatne profesionalne prakse ili samostalno rukovođenje privatnom firmom. Ovaj sporazum ni na koji način ne utiče niti se odnosi na delatnost članova porodice u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu države odašiljanja ili drugih država, ili misiji pri nekoj međunarodnoj vladinoj organizaciji.

Član 2.

Ne postoje ograničenja u pogledu prirode ili vrste plaćenog posla koji se može obavljati. Međutim, u onim zanimanjima ili aktivnostima koja zahtevaju posebne stručne kvalifikacije, član porodice je dužan da ispuni uslove koji uređuju praksu za bavljenje tim zanimanjem odnosno delatnošću u državi prijema. Dozvola za bavljenje plaćenim poslovima može se uskratiti i u slučajevima kada iz bezbedonosnih razloga, samo državljanici države prijema mogu zasnivati radni odnos.

Odredbe ovog sporazuma ne podrazumevaju uzajamno priznavanje diploma i akademskih zvanja ili studija dve Strane.

Član 3.

Pre angažovanja člana porodice zaposlenih u diplomatskim misijama, konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim

organizacijama u državi prijema, diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćenog posla Odeljenju za protokol Ministarstva spoljnih poslova države prijema. Nakon izvršene provere da ne postoje pravne smetnje, Ministarstvo spoljnih poslova odmah zvanično obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja da član porodice ima odobrenje da se bavi plaćenom delatnošću u skladu sa važećim propisima države prijema.

Član 4.

Član porodice koji se bavi plaćenim poslom na osnovu ovog sporazuma i koji uživa imunitet od nadležnosti države prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine, ili na osnovu nekog drugog međunarodnog ugovora koji se primenjuje, ne uživa imunitet od građanske i upravne nadležnosti ili izvršenja eventualne presude u pogledu bilo koje radnje koja proističe iz bavljenja takvim plaćenim poslom.

Član 5.

U slučaju da član porodice uživa imunitet od krivičnog gonjenja prema odredbama Bečke konvencije o diplomatskim odnosima ili bilo kog drugog međunarodnog ugovora koji se primenjuje, važe odredbe kojima se predviđa takav imunitet za radnje ili propuste koji nastanu u obavljanju plaćenog posla. Međutim, država odašiljanja će pažljivo razmotriti svaki zahtev države prijema da ukine imunitet od krivičnog gonjenja, kao i da posebno ukine imunitet od izvršenja bilo koje presude.

Član 6.

Član porodice koji se bavi plaćenim poslom na osnovu ovog sporazuma podleže obavezi oporezivanja i socijalnog osiguranja države prijema kada se radi o svim pitanjima vezanim za bavljenje plaćenim poslom u toj državi.

Član 7.

Odobrenje za bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom prestaće da važi bez prethodne najave po prestanku službene dužnosti zaposlenog u državi prijema, odnosno po raskidu ovog sporazuma od strane obe vlade. Bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom ne ovlašćuje člana porodice da nastavi da živi u državi prijema, niti da ostane u toj plaćenoj delatnosti, odnosno da počne da se bavi nekim drugim plaćenim poslom u državi prijema posle prestanka važenja odobrenja.

Član 8.

Sva neslaganja u vezi sa tumačenjem i primenom ovog sporazuma rešavaće se diplomatskim putem i međusobnim dogovorom.

Član 9.

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca od dana prijema poslednjeg pismenog obaveštenja kojim Strane obaveštavaju jedna drugu, diplomatskim putem, da su ispunjeni uslovi predviđeni njihovim nacionalnim zakonodavstvom za njegovo stupanje na snagu.

Član 10.

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka Strana može raskinuti ovaj sporazum u bilo kom trenutku, dostavljanjem obaveštenja o nameri za raskidom Sporazuma drugoj Strani u pisanom obliku, šest meseci unapred.

Ovaj sporazum potpisuju dole navedeni, ovlašćeni predstavnici ugovornih Strana, u Helsinkiju, 9. oktobra 2014. godine u dva originalna primerka, na srpskom, finskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako autentični. U slučaju različitog tumačenja ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU REPUBLIKE FINSKE

Ivica Dačić

Erkki Tuomioja

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Finske o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama, konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše zapošljavanje uz naknadu članova porodica diplomatskog i drugog osoblja i to u skladu sa unutrašnjim propisima zemlje u kojoj se traži zaposlenje.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako, što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćenog posla Ministarstvu spoljnih poslova države prijema, koje nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja o odobrenju za bavljenjem plaćenom delatnošću u skladu sa važećim propisima države prijema.

Član porodice koji se bavi plaćenim poslom na osnovu ovog sporazuma, ne uživa imunitet od građanske i upravne nadležnosti ili izvršenja eventualne presude u pogledu bilo koje radnje koja proističe iz bavljenja takvim plaćenim poslom.

Odobrenje za bavljenjem plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom, pretaće da važi bez prethodne najave po prestanku službene dužnosti zaposlenog u državi prijema, kao i na osnovu raskida ovog sporazuma od strane obe vlade.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članovima porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je, da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Finske o bavljenju plaćenim poslovima članova porodice zaposlenih u njihovim diplomatskim misijama, konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, nije potrebno obezbeđivanje dodatnih sredstava u budžetu.